

Valtuustoaloite lasten ja nuorten bussiliikenteen taksojen yhtenäistämiseen Savonlinnassa

TL 02.12.2025 § 218

920/08.01.00.01/2025

Valmistelija

Logistiikkapäällikkö Pia Hokka-Itkonen, 044 417 4840

Selostus

Logistiikkapalveluille on tullut valmisteltavaksi kaupunginvaltuutettu Eija Stenbergin 22.9.2025 allekirjoittama valtuustoaloite lasten ja nuorten bussiliikenteen taksojen yhtenäistämisestä Savonlinnassa. Aloite on oheismateriaalina luottamushenkilöiden CloudMeeting järjestelmässä.

Aloite:

Savonlinnan alueella on erilaisia käytänteitä julkisen liikenteen maksutaksoissa liittyen lasten ja nuorten matkustuksen osalta.

Lähiliikenteessä ikäraja lasten lippuun on 5–17 vuotta, mutta valtakunnallisessa reittiliikenteessä jo 12 vuotta täyttäneiden tulee ostaa aikuisten lippu. Poikkeuksia on paikallisten yritysten käytänteissä, mutta niistä ei ole etua heille, jotka haluavat käydä koulua esim. perhesyistä oman oppilaaksiottoalueensa ulkopuolella tai harrastustensa vuoksi matkustavat mm. kaupunkikeskustaan. Tässä tilanteessa entisten kuntakeskusten alueella asuvat ovat huonommassa asemassa.

Lipuissa on voimassaolon suhteen eri aikoja, joten sekään ei yhdenvertainen asia käytettäessä julkista liikennettä. Valtakunnallinen reittiliikenteen lippu on voimassa 1 kuukauden, mutta Savonlinnan Sarjalippu paikallis- ja palveluliikenteessä on voimassa 60 päivää. Matkahuollon valtakunnallisten sarjalippujen hinnat nousevat 1.10.2025 alkaen. Hinnasto on nähtävissä matkahuollon kotisivuilla <https://www.matkahuolto.fi/matkustajat/valtakunnallisetsarjaliput>.

Monessa kunnassa mm. Mikkelissä on huomioitu asia erillisellä Waltti-kortilla lasten/nuorten julkisen liikenteen käyttö ja on toivottavaa, että Savonlinnassa selvitetään mahdollisuus samanlaiseen tasapuoliseen käytänteeseen eripuolilta kaupunkia julkista liikennettä käyttäviin lapsiin/nuoriin. Tuo Waltti-kortti on voimassa heillä 365 päivää. Lisätietoa ja kunnat missä järjestelmä on käytössä saatte <https://waltti.fi>.

Pyydän aloitteellani, että mahdolliset epäkohdat koko Savonlinnan kaupunginalueella selvitetään ja pyritään saamaan yhdenvertainen lippukäytäntö koko kaupunginalueella lasten/nuorten osalle, ei siis pelkästään kaupunkikeskustassa. On tietysti myös tiedossa, ettei kaikkialle julkista liikennettä ole, niiden alueiden osalta on selvítettävä tilannetta millään tavoin parantaa.

Vastaus aloitteeseen:

Savonlinnan kaupunki on palvelusopimusasetuksessa (EY) N:o 1370/2007) tarkoitettu **tieliikenteen kunnallinen toimivaltainen viranomainen omalla toimivalta-alueellaan**. Toimivaltainen viranomainen mm. päättää miten joukkoliikenne sen toimivalta-alueella järjestetään, päättää lippu- ja informaatiojärjestelmänsä, asiakashintansa, päättää yksinoikeuden antamisesta julkisen liikenteen harjoittajille, sekä määrittelee palvelutasonsa. Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja toimivaltoja on **yhden tai useamman kunnan (seudullinen) laajuisesti**.

Kaupungin hankkiman liikenteen lipputuotteisiin (ei aluelippuun) tehtiin ikä- ja hintamuutokset mitkä tulivat voimaan 1.7.2023 (Tekninen lautakunta 28.3.2023 § 73).

Savonlinnan kaupungin joukkoliikenne hankitaan bruttokorvaukseen perustuvan sopimuksen mukaisesti, joten muutokset ikärajiin, lipputuotteiden voimassaoloaikoihin ja asiakashintoihin vaikuttavat kaupungin saamiin tuloihin. Ikärajojen muutos siten, että yli 12-vuotiaat maksaisivat aikuisten lipun hinnan matkastaan vaikuttaisi negatiivisesti lasten ja nuorten matkustukseen ja mahdollisesti perheiden taloudelliseen tilanteeseen.

Kaupungin hankkiman lähiliikenteen maksutavat

Kaupungin hankkimaa avointa joukkoliikennettä on yhteysväleillä Kerimäki-Sln, Punkaharju-Sln, Juvola-Sln, Pellossalo-Sln ja Savonranta-Kerimäki.

Kausilippu

Savonlinnan aluelippu on seutukuntien yhteinen lipputuote. Aluelippu suunniteltiin yhteistyössä kuntien, Ely-keskuksen ja Matkahuollon kanssa, kun seutulipun käyttö päättyi. Savonlinnan aluelippualueeseen kuuluvat Enonkoski, Juva, Parikkala, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava. Ely-keskus hyväksyy aluelipun ostoliikenteessään. Lipputuotteen hyväksyi markkinaehtoisessa liikenteessään Linja-autoliikenne S. Kosonen Oy, Savonlinja Oy, Soisalon Liikenne Oy ja Vihavaisen Taksi Oy. Lipputuote käy myös keskusta-alueella kaupungin hankkimassa Savonlinnan paikallisliikenteessä ja PALI- palveluliikenteessä

Aluelippu on voimassa 30 päivää ostopäivästä (kuten kaupunkilippujen), soveltuu säännölliseen matkustukseen, **matkojen määrää ei ole rajoitettu**, ikärajoja ei ole, liput ovat henkilökohtaisia, eikä paikkakuntalaisuutta vaadita. Säännöllisessä matkustuksessa käytetään arviona edestakaisten matkojen määrää mikä on 44 matkaa kuukaudessa.

- 25 km 99,00 € (2,25 € matka)
- 45 km 109,00 € (2,48 € matka)
- 65 km 119,00 € (2,70 € matka)

Kertaliput

Kertalippujen hinnat 5-17 -vuotiaille ovat: 6 km 2,00 €, 9 km 2,10 €, 12 km 2,30 €, 16 km 2,70 €, 20 km 3,10 €, 25 km 3,50 €, 30 km 3,80 € jne.

Paikallisliikenteessä 5-17 v. maksu on 2,00 €/matka. Paikallisliikenteessä tehdyt matkat itä- ja länsipuolelta keskustaan ovat lyhyitä.

Matkahuollon valtakunnalliset sarjaliput

Matkahuollon valtakunnallisilla sarjaliput: Kilometrit 6, 9, 12, 16, 20, 25, 30, 35 jne.

10 matkaa, 30 pv., 20 matkaa, 30 pv., 20 matkaa, 180 pv., 44 matkaa, 30 pv., 44 matkaa, 180 pv.

Vertailu:

Kaupungin lähiliikenteen kertalippu: 5-17 -vuotiaat, 30 km maksaa 3,80 €, eli 10 matkaa maksaisi yhteensä 38 €.

Matkahuollon sarjalippu: alle 12 -vuotiaat, 30km, 10 matkaa maksaa 47,60 €.

Yli 12 -vuotiaat maksavat aikuisen lipun hinnan 71,40 €.

Kaupungin lähiliikenteen kertalipulla matkustaminen tulee edullisemmaksi.

Kerimäki-Savonlinna markkinaehtoinen liikenne

S. Kosonen Oy:n Go Mobiili on kehitetty 7-17 -vuotiaille nuorille. Lipputuote on liikennöitsijän oma ja käy vain Kososen liikenteessä. 20 matkaa/180 pv., **65 €** (20 matkan sarjalipulla voi matkustaa Kerimäki-Savonlinna yhteysvälillä **enintään 25 km pituisen matkan**).

Maksuttomat matkat alle 18 -vuotiaille

Alle 18-vuotiaat savonlinnalaiset ja savonlinnalaiset maahanmuuttajat ovat oikeutettuja matkustamaan maksutta arkipäivisin kaupungin hankkimassa paikallisliikenteen linjoissa klo 16.00 jälkeen, sekä **koulupäivinä ajettavissa lähiliikenteen vuoroissa** Savonlinnasta klo 16.15 Kerimäelle, Savonlinnasta klo 15.10 Punkaharjulle, Punkaharjulta klo 16.10 Savonlinnaan, Savonlinnasta klo 16.15 Punkaharjulle, Savonlinnasta klo 15.10 Pellossaloon, Kerimäeltä klo 14.05 Savonrannalle. Matkustus sallitaan paikallisliikenteessä ilman aikarajoitusta lauantaisin, sunnuntaisin ja koulujen lomapäivinä sekä **kaupungin hankkimissa Savonlinnan ja Kerimäen välisissä vuoroissa lauantaisin ja koulujen lomapäivinä** (muut lähiliikenteen vuorot eivät liikennöi kuin koulupäivinä). Liikenteen aikataulumuutokset ovat mahdollisia. 6-17 -vuotiaat voivat lunastaa maksuttomien matkojen lipputuotteen 22,80 euron omakustannushintaan. Lipputuote on voimassa kalenterivuoden, vaikka nuori täyttäisi tänä aikana 18 vuotta.

Tätä lipputuotetta voi myöskin hyödyntää vaikkapa toiseen suuntaan.

Waltti

Waltti perustuu **vyöhykepohjaiseen hinnoitteluun** ja samantyyppisiin lipputuotteisiin eri kaupunkialueilla.

Walttia ennen oli Piletti Oy (ns. työnimi) kaupunkiseutujen yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä. Savonlinnan kaupunki oli tässä mukana omalla osakemäärällään. Kaupunginvaltuusto edellytti, että ennen kuin Piletti -lippujärjestelmä otetaan käyttöön, siitä päätetään erikseen valtuustossa siinä vaiheessa, kun vuosittaiset käyttökustannukset ovat selkeästi tiedossa. Savonlinnan kaupunki ei ottanut Walttia käyttöön, joten kaupunginvaltuusto päätti 11.11.2019 § 119, että kaupunki irtisanoo osakassopimuksen TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa. Pohjois-Savon Ely -keskus ilmoitti 26.8.2021, että se luopuu Waltti- lippu ja maksujärjestelmästä toimivalta-alueellaan 30.6.2021 mennessä.

Waltti-järjestelmän kehittäjänä toimii tällä hetkellä Waltti Solutions Oy, joka on kuntien ja julkisyhteisöjen yhteinen IT-palvelu- ja hankintayhtiö. Waltti.fi verkkosivun ohjeen mukaan joukkoliikenteeseen liittyvissä kysymyksissä on otettava yhteys **kyseisen kaupungin palvelupisteeseen**. Palvelupiste neuvoa ja opastaa asiakkaita joukkoliikenteen käyttöön liittyvissä asioissa. Myös matkakortin hankkiminen ja lataaminen onnistuu palvelupisteessä. Lisäksi matkakorttiin liittyvät reklamaatiot, asiakaspalautteet, korttien sulkupalvelu ja löytökorttien käsittely ja säilytys hoidetaan palvelupisteessä.

Oy Matkahuolto Ab tuottaa Savonlinnan kaupungille lippu- ja informaatiojärjestelmän palvelusopimuksen mukaisesti. Sopimus on päivitetty 1.11.2025.

Yhteenveto

Yhdenvertainen lippukäytäntö koko kaupungin alueella lasten ja nuorten osalle tarkoittaisi lipputuotteiden yhtenäistämistä esim. Waltin

käyttöönottoa. Savonlinnan kaupungilla olisi oltava tarvittavat henkilöresurssit asiakaspalvelun tuottamiseen ja vaadittavat järjestelmät. Prosessi veisi paljon aikaa neuvotteluineen, suunnitteluineen, päätöksentekoineen ja toteutuksineen. Waltin käyttöönotto edellyttäisi sen, että lipputuote käy myös markkinaehtoisessa liikenteessä, mutta esim. Linja-autoliike S. Kosonen Oy on ilmoittanut, että yrityksen markkinaehtoisessa liikenteessä ei Waltti jatkossakaan käy huonon tilityshinnan vuoksi. Linja-autoliike S. Kosonen Oy liikennöi mm. Kerimäen ja Savonlinnan yhteysväylillä.

Toimivalta	Hallintosääntö 4 luku 5 § lautakunnan yleinen ratkaisovalta
Esittelijä	Tekninen johtaja Siponen Kari
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen selvityksen valtuutettu Eija Stenbergin valtuustoaloitteeseen. Tekninen lautakunta toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Aloitteen tekijä Kaupunginhallitus/kaupunginvaltuusto